

238. Bijbelstudie over DE GOLANHOOGTEN RAMAT HAGOLAN

רמת הגולן

Deel 5: De veel omstreden Golanregio

Deze studiereeks is gebaseerd op de profetie in ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 50:19, waarin de Eeuwige belooft, dat Hij in latere tijden behalve het huidige Israël, Judea en Samaria niet alleen het westelijke gedeelte van de Golanhoogten aan Zijn volk Israël terug zal geven, dat het gedurende de Zesdaagse Oorlog had veroverd, maar ook het oostelijke gedeelte en de berg Cher'mon [Hermon], ja zelfs het hele overjordaanse gebied van de stammen R'uven [Ruben], Gad en Oost-M'nashe [Manasse] inclusief de gehele Bashan [Basan] en Gil'ad [Gilead] in het huidige Syrië en Jordanië, en dat het daar als een kudde schapen weer vredig zal grazen op zijn eigen weiden. Zowel de Golan alsook de Bashan en Gil'ad zijn doordrenkt met Joodse geschiedenis, want we hebben de vorige keer gelezen, dat Yeshua [Jezus] ook in de Dekapolis en Gaulanitis talrijke wonderen en tekenen heeft gedaan, dat de eerste discipelen van Yeshua afkomstig waren uit de zuidelijke Golan en dat ook de verspreiding van de Blijde Boodschap aan niet-Joden op de hellingen van de Golanhoogvlakte begon.

Na de dood van de tetrarch Philippus in het jaar 34 G.T. namen de Romeinen de Golan weer over en voegden deze regio wederom toe in de Provincia Syria, maar keizer Caligula gaf het gebied in 37 G.T. terug aan Herodes' kleinzoon Agrippa I, maar na zijn dood in 44 G.T. annexeerden de Romeinen Gaulanitis opnieuw, om het vervolgens weer terug te geven toen keizer Claudius de Golan in 51 G.T. als onderdeel van een landruil verhandelde aan Herodes Agrippa II, ook wel Marcus Julius Agrippa genaamd, de zoon van Agrippa I en achterkleinzoon van Herodes de Grote. Agrippa II werd koning over de gebieden ten noordoosten van het Meer van Galilea: Iturea, Gaulanitis, Trachonitis, Batanea en Auranitis. De hoofdstad van Agrippa's koninkrijk was Caesarea Filippi, dat Agrippa II in 61 G.T. hernoemde tot Neronias ter ere van de Romeinse keizer Nero.

De Joodse opstand tegen de Romeinen

In het jaar 66 G.T. laaide er onrust op in Caesarea Maritima nadat Grieken de plaatselijke synagoge hadden ontheiligd door bij de ingang daarvan een vogel aan hun afgoden te offeren. De spanningen liepen op toen de Romeinse procurator Gessius Florus in opdracht van keizer Nero de tempelschat plunderde om daarmee de wederopbouw van Rome na de grote brand te financieren. Hij nam een groot bedrag uit de tempelkas in beslag, die bestond uit de tienden, die iedere Jood volgens het gebod van de Tora aan de instandhouding van de tempeldienst moest afstaan. Er volgden massaprotesten, die bloedig werd neergeslagen, waarbij naar verluidt meer dan 3600 Joodse inwoners van Jeruzalem werden afgeslacht. Dit leidde tot een gewapende opstand waarbij het Romeinse garnizoen werd verslagen en Florus uit de stad moest vluchten om in Caesarea een veilig heenkomen te zoeken. De opstandelingen veroverden vervolgens het fort Antonia en namen daarna de hele stad in.

Om de rust te herstellen stuurde Gaius Cestius Gallus, de stadhouder van Syrië, zijn troepen van Legio XII Fulminata naar Judea. Dit legioen werd nog versterkt door een detachement van 2000 man van een ander legioen, zes kohorten, twee cavalerie-eenheden, hulptroepen en contingenten van vazalkoningen, maar werd verslagen bij Beit Choron, waardoor de Joden het grootste deel van hun land weer in handen kregen. Toen de Joodse opstandelingen het land in een aantal militaire districten verdeelden, kreeg Yosef ben Matit'yahu, die later bekend werd onder de naam Josephus Flavius, als bevelhebber van de Joodse strijdkrachten de districten Galilea en Gaulanitis toegewezen.

In de lente van 67 G.T. greep keizer Nero in en stuurde de bekende veldheer Titus Flavius Vespasianus naar de opstandige provincie. Deze viel vanuit het noorden Galilea binnen met de

Legio V Macedonica, Legio X Fretensis en Legio XII Fulminata, terwijl zijn zoon Titus met de Legio XV Apollinaris vanuit Egypte Judea binnentrok, alles bij elkaar dus 60.000 soldaten! Na een reeks zware veldslagen slaagde hij erin, binnen een jaar geheel Galilea en Gaulanitis in te nemen alsook grote delen van Judea. De opstandelingen die het overleefd hadden trokken zich naar Jeruzalem terug, waar ze zich verschansten. De zelfmoord van keizer Nero in 68 G.T. zette Vespasianus ertoe aan om de troon op te eisen. Hij vertrok derhalve naar Rome en liet de belegering en de verovering van Jeruzalem over aan zijn zoon Titus. Begin Nisan (maart/april) van het jaar 70 G.T. viel hij de stad, die vol was met Pesach-pelgrims en vluchtelingen, vanuit het noorden aan en boekte op de 14^e Nisan met het begin van Pesach een eerste succes. Na vijftien dagen doorbraken de Romeinen de eerste en de tweede muur en verwoestten het noordelijke deel van Jeruzalem. Daarna belegerde hij de rest van de stad, die hij op 29 en 30 augustus van het jaar 70 met een laatste bestorming veroverde omdat de Joodse verdediging door hongersnood ernstig verzwakt was. De hele stad werd in de as gelegd en ook de Tempel werd verwoest. Dit wordt nog steeds door de Joden herdacht op Tisha b'Av. Na de val van de stad werden niet alleen degenen, die zich niet wilden overgeven, maar ook veel oudere en zwakke gevangenen zonder pardon afgeslacht. De sterkste, langste en knapste overlevenden werden geselecteerd voor Titus' triomftocht in Rome en werden als dwangarbeiders ingezet bij de bouw van het Colosseum om vervolgens in de arena tegen gladiatoren en wilde dieren te vechten. Mooie meisjes en kinderen werden op de slavenmarkten verkocht.

Ruim 40 jaar eerder heeft Yeshua de belegering en verwoesting van Jeruzalem voorspeld om Zijn discipelen ruim op tijd daarvoor te waarschuwen: *“Wanneer jullie zien dat Jeruzalem door legertroepen omsingeld is, weet dan dat de verwoesting van de stad nabij is. Wie in Judea is moet dan de bergen in vluchten, wie in Jeruzalem is moet er wegtrekken, en wie op het land is moet niet naar de stad gaan, want in die dagen wordt de straf voltrokken, waardoor alles wat geschreven staat in vervulling zal gaan. Wat zal het rampzalig zijn voor de vrouwen die in die tijd zwanger zijn of een kind aan de borst hebben! Want er zal ontzaglijk veel leed zijn in het land, en een zwaar vonnis zal de bevolking treffen. De inwoners zullen omkomen door het zwaard of in gevangenschap worden weggevoerd en onder alle volken worden verstrooid, terwijl Jeruzalem vertrapt zal worden door heidenen, tot de tijd van de heidenen voorbij is!”* (Lucas 21:20-24, NBV). Zoals vaker het geval is, is ook dit een dubbele profetie, die zijn eerste vervulling in het jaar 70 G.T. vond, toen Jeruzalem door de Romeinen na een beleg werd ingenomen, totaal verwoest en de bevolking werd afgeslacht of weggevoerd. Zijn tweede vervulling zal in de eindtijd plaatsvinden, in de Grote Verdrukking. Maar in de eerste vervulling kwam precies uit wat Yeshua voorspelde: de stad werd evenals de Tempel door Titus met de grond gelijk gemaakt en volgens Flavius Josephus zijn er bij het beleg en de verovering van Jeruzalem in totaal 1,1 miljoen mensen gedood, waarvan de meesten Joden. Dit hoge dodental schreef Josephus toe aan het grote aantal Pesach-pelgrims en vluchtelingen, die zich naast de gewone bevolking in de stad bevonden.

De messiasbelijdende Joden hadden zich de eerdere waarschuwing van Yeshua gelukkig zeer ter harte genomen en waren volgens Eusebius van Caesarea al in 66 G.T. toen de Joodse opstand begon, naar Pella, een stad in Decapolis aan de overkant van de Jordaan gevlucht. Zij bleven daar in deze veilige toevluchtsoord tot hun terugkeer naar Judea tijdens de regeerperiode van keizer Hadrianus. Na de val van Jeruzalem en de verwoesting van de Tempel bleef Legio X Fretensis onder Lucius Flavius Silva in Judea om ook de laatste verzetshaarden uit te schakelen, met als hoogtepunt de val van de bergvesting Masada in 73 G.T., waarbij de Joodse verdedigers met hun gezinnen, in totaal 960 mannen, vrouwen en kinderen, massaal zelfmoord hadden gepleegd om niet in de handen van de Romeinen te vallen.

Yosef ben Matit'yahu, de latere Josephus Flavius

Masada, het laatste bolwerk van het Joodse verzet, staat symbool voor de vastbeslotenheid van de Joden om vrij te zijn van vreemde overheersing van het land, dat aan de G'd van Israël toebehoort en dat Hij aan Zijn volk heeft gegeven. *“Masada zal nooit meer vallen!”*, zo zweren rekruten van de IDF jaarlijks op Masada. Ook Israëlsche officieren zweren op Masada trouw aan hun staat. De meesten van ons zullen wel bekend zijn met de dramatische gebeurtenissen rondom de val van Masada na een drie jaar durende belegering en hun heroïsche strijd tegen een gigantische overmacht, maar volgens dezelfde geschiedschrijver, die de val van Masada

gedetailleerd beschreef, Josephus Flavius, speelde zich een soortgelijk drama af in een stad op een andere afgelegen bergrug helemaal in het noordoosten van Israël: Gam'la, dat daarom ook de toepasselijke bijnaam 'het Masada van de Golan' kreeg.

Anders dan zijn naam doet vermoeden was Josephus Flavius geen Romein van geboorte, maar een Jood uit Jeruzalem van priesterlijke en zelfs koninklijke afkomst. Zijn Hebreeuwse naam was Yosef ben Matit'yahu en zoals ik reeds heb vermeld deed hij als legerleider mee in de Joodse opstand, maar werd bij de verovering van Yod'fat [Jotapata] gevangengenomen. Het werd een keerpunt in zijn leven, want zijn beslissing om zich over te geven in plaats van zelfmoord te plegen nam hij volgens eigen zeggen op basis van een g'ddelijk geïnspireerde droom waarin hij de verwoesting van Jeruzalem en het keizerschap van Vespasianus voorzag. In het Romeinse kamp bracht hij de boodschap van zijn droom aan hem over dat hij en na hem zijn zoon Titus keizer van Rome zal worden. Yosef werd door hem echter niet serieus genomen en meegevoerd als krijgsgevangene. Toch toen de voorspelling uitkwam en Vespasianus in 68 G.T. daadwerkelijk tot keizer werd uitgeroepen, herinnerde hij zich aan de Joodse man die hem dit voorspeld had en liet hem vrij. Hij verleende hem een belangrijke rol als oorlogsdiplomaat en tolk. Na de val van Jeruzalem reisde Yosef samen met Titus naar Rome, waar hij als vrijgelatene en vertrouweling van de Flavische keizers de naam Titus Flavius Josephus mocht aannemen. Hij kreeg ook het Romeinse burgerschap, een toelage en een huis naast andere eerbewijzen. Dit alles vanwege zijn droom, waarmee hij hun keizerschap voorspeld had. Dit doet mij denken aan het verhaal van die andere Yosef, die door het uitleggen van een droom een hoge positie aan het hof van Farao kreeg.

In Rome wijdde Josephus de rest van zijn leven aan het schrijven van boeken, waarvan Zijn bekendste werken De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] en Antiquitates Judaicae [Joodse Oudheden] waren. Zijn eerste werk gaat over de zojuist neergeslagen Joodse opstand, waarin hij ook ruimschoots aandacht besteedt aan het beleg en de verovering van Gam'la.

Gam'la, het Masada van de Golan

Ten tijde van de Grote Joodse Opstand, die in het jaar 66 G.T. begon, werden de Golanhoogten voornamelijk bewoond door Joden. Vooral de westelijke en centrale Golan werd door Josephus als dichtbevolkt met Joodse steden beschreven, die daarom ook deel namen aan de opstand tegen de Romeinen en hun vazallen. Zo sloten ook de inwoners van Gam'la zich aan bij de rebellen, zich veilig voelend in hun versterkte stad, die op een hoge bergkam tussen twee diepe kloven lag. Josephus, die door de Joodse leiders in Jeruzalem was aangesteld als commandant van Galilea en Gaulanitis, versterkte in de Golan de steden Sogana, het huidige Yehudiya ten zuidwesten van Qatz'rin, Seleucia, het huidige Selukiyeh ten noordoosten van Beit Tzaida [Bethsaïda] en Gam'la, dat door Josephus Gamala wordt genoemd. De bergkam heeft de vorm van een kameel, vandaar de naam van de stad. Deze vorm wordt beschreven door Josephus: *"Gamala ... vertrouwde op de moeilijkheidsgraad van de plaats ... want het lag op een ruwe kam van een hoge berg, met een soort nek in het midden: waar hij begint te stijgen, wordt hij langer en daalt hij zowel voor als achter af, zodat hij qua figuur op een kameel lijkt, vandaar zijn naam, hoewel de mensen van het land hem niet correct uitspreken. Zowel aan de zijkant als aan de voorkant zijn er abrupte delen die van de rest gescheiden zijn en eindigen in uitgestrekte diepe valleien; toch zijn de delen erachter, waar ze met de berg verbonden zijn, iets gemakkelijker te beklimmen dan de andere; maar toen hebben de mensen die bij de plaats hoorden daar een schuine greppel gegraven, waardoor ook die moeilijk te beklimmen was. Op de helling, die recht is, zijn huizen gebouwd, en die zijn erg dicht op elkaar gebouwd. De stad hangt ook zo vreemd, dat het lijkt alsof ze op zichzelf instort, zo steil is ze aan de top. Ze is naar het zuiden gericht, en de zuidelijke berg, die tot een immense hoogte reikt, had de aard van een citadel voor de stad; en daarboven bevond zich een afgrond, niet ommuurd, maar die zich uitstreckte tot een immense diepte. Er was ook een waterbron binnen de muur, aan de uiterste grenzen van de stad!"* (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:1)

Josephus versterkte de stad echter in zijn functie als bevelhebber van de strijdkrachten om zich voor te bereiden op het ergste. Hij schrijft in de derde persoon: *"Aangezien deze stad van nature moeilijk in te nemen was, had Josephus haar door een muur eromheen te bouwen nog sterker gemaakt, evenals door sloten en mijnen onder de grond. De mensen die zich daar bevonden ... hadden zoveel vertrouwen in de ligging van de plaats, dat ze dachten dat de vijand*

niet te talrijk voor hen kon zijn. De stad was namelijk vol met mensen die erheen waren gevlucht voor hun veiligheid, vanwege haar kracht. Daardoor hadden ze zeven maanden lang weerstand kunnen bieden aan degenen die Agrippa naar de stad had gestuurd om haar te belegeren!" (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:2). Koning Agrippa II, die als vazalkoning van de Romeinen de Golanhoogte beheerste, belegerde de opstandige stad zeven maanden lang, maar zonder succes!

Daarom riepen de Romeinen drie legioenen op, die onder bevel van Vespasianus het beleg van de vestingstad zouden overnemen, want de inname van Gam'la was voor hem van fundamenteel belang omdat hij het noodzakelijk achtte om alle verzetshaarden langs de route te verwijderen. Josephus schrijft: "Maar Vespasianus ... kwam naar Gamala; de ligging ervan was echter zodanig dat hij het niet helemaal kon omsingelen met soldaten om het in te sluiten; maar waar de plaatsen bereikbaar waren, zette hij mannen in om de stad te bewaken en veroverde de berg die erboven lag. En terwijl de legioenen, volgens hun gebruikelijke gewoonte, hun kamp op die berg aan het versterken waren, begon hij aan de voet van de berg wallen op te werpen, aan de oostkant, waar de hoogste toren van de hele stad stond en waar het vijftiende legioen zijn kamp opsloeg; terwijl het vijfde legioen dienst deed tegenover het midden van de stad, en terwijl het tiende legioen de grachten en de dalen opvulde." (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:3). In totaal telden de Joodse strijders, waarvan velen uit omliggende dorpen gekomen waren 9.000 man die de stad verdedigden tegen de Romeinse legioenen met ongeveer 16.000 soldaten, aangevuld met versterkingen van Agrippa's leger.

Zoals verwacht hield Gam'la goed stand tegen de Romeinen, die de stad eerst probeerden in te nemen via belegeringswallen en katapulten, maar door de verdedigers werden teruggedreven. Pas een maand later slaagden de Romeinen erin de muur met stormrammen te doorbreken, maar nadat ze door de kloof naar binnen waren gestormd, liepen ze in een val. Josephus: "Toen de belegeringswal klaar was, wat plotseling gebeurde, zowel door de vele handen als doordat ze gewend waren aan dergelijk werk, brachten ze de katapulten; maar Chares en Yosef, de machtigste mannen in de stad, stelden hun gewapende mannen op, hoewel al in paniek, omdat ze verwachtten dat de stad het niet lang zou volhouden, aangezien ze niet over voldoende water of andere benodigdheden beschikten. Hun leiders moedigden hen echter aan en brachten hen naar de muur, en jaagden de aanvallers inderdaad een tijdje weg, die de katapulten brachten; maar toen die machines pijlen en stenen naar hen gooiden, trokken ze zich terug in de stad. Toen brachten de Romeinen stormrammen naar drie verschillende plaatsen en lieten de muur schudden en instorten. Vervolgens stortten ze zich over de omvergeworpen delen van de muur, met een machtig trompetgeschal en wapengekletter, en met gejuich van de soldaten, en braken met geweld in op degenen die zich in de stad bevonden; maar deze mannen vielen de Romeinen al bij hun eerste binnenkomst aan, en verhinderden hen verder te gaan. Met grote moed sloegen ze hen terug. De Romeinen werden zo overmeesterd door de grote menigte mensen, die hen van alle kanten versloegen, dat ze zich genoodzaakt zagen de hoger gelegen delen van de stad binnen te vluchten. Hierop keerden de mensen zich om en vielen hun vijanden aan, die hen hadden aangevallen. Ze dreven hen naar de lager gelegen delen, en omdat ze in de problemen zaten door de engte en moeilijkheidsgraad van de plaats, doodden ze hen. En omdat deze Romeinen degenen die boven hen stonden niet konden terugdringen, noch konden ontsnappen aan de kracht van hun eigen mannen die zich een weg naar voren baanden, waren ze gedwongen de huizen van hun vijanden binnen te vluchten, die laag waren; maar deze huizen, die zo vol zaten met soldaten wier gewicht ze niet konden dragen, stortten plotseling in. En toen één huis instortte, bedolf het een groot aantal van degenen die zich erin bevonden, zoals ook de huizen die daaronder stonden, dat deden. Hierdoor kwam een groot aantal Romeinen om het leven; want ze waren zo vreselijk in de war dat ze, hoewel ze de huizen zagen verzakken, gedwongen waren op de daken ervan te springen; zodat velen door deze ruïnes tot stof werden vermalen, en velen van degenen die eronder vandaan kwamen, een aantal ledematen verloren, maar nog een groter aantal stikte in het stof dat uit die ruïnes opsteeg. De inwoners van Gamala waren ervan overtuigd dat dit de hulp van G'd was, en zonder te letten op de schade die ze zelf leden, drongen ze naar voren en wierpen de vijanden op de daken van hun huizen; en wanneer ze struikelden in de scherpe en smalle straten en voortdurend neervielen, gooiden ze stenen of schoten pijlen naar hen en doodden hen. Nu leverden de ruïnes zelf hen stenen genoeg; en

voor ijzeren wapens gaven de dode vijanden hen wat ze nodig hadden; door de zwaarden van de doden af te pakken maakten ze gebruik daarvan om degenen die slechts halfdood waren te doden; ja, er waren er zelfs heel wat die, toen ze van de daken van de huizen vielen, zichzelf staken en op die manier stierven. Het was ook niet gemakkelijk voor degenen die werden teruggeslagen om weg te vluchten. Ze waren zo onbekend met de route naar buiten en het stof was zo dik dat ze rond dwaalden zonder elkaar te herkennen en dood neervielen in de menigte.” (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:4). Er brak paniek uit. In het holst van de nacht en onder de stofwolken hakten de verbijsterde Romeinen op elkaar in terwijl ze zich haastig terugtrokken.

Josephus schrijft verder: “Degenen die de uitgangen uit de stad wisten te vinden, trokken zich terug. Maar Vespasianus bleef nu altijd te midden van de geharde strijders, want hij was diep getroffen toen hij zag hoe de ruïnes van de stad op zijn leger vielen en vergat voor zichzelf te zorgen. Hij klom geleidelijk naar de Hoogste delen van de stad, voordat hij het besepte, en werd te midden van gevaren achtergelaten, met slechts een paar mensen bij zich; want zelfs zijn zoon Titus was op dat moment niet bij hem, omdat hij naar Mucianus in Syrië was gestuurd. Hij achtte het echter niet veilig om te vluchten, noch achtte hij het gepast om te doen; maar zich herinnerend aan de daden die hij vanaf zijn jeugd had verricht en zich zijn moed herinnerend, alsof hij door een goddelijke woede was aangewakkerd, bedekte hij zichzelf en degenen die bij hem waren met hun schilden, vormde een schild over zowel hun lichamen als hun wapenrusting en hield stand tegen de aanvallen van de vijanden, die vanaf de top van de stad naar beneden kwamen rennen; en zonder enige angst te tonen voor de menigte mannen of hun pijlen, verdroeg hij alles, totdat de vijanden de goddelijke moed die in hem was opmerkten en hun aanvallen staakten; en toen ze minder heftig op hem aandrongen, trok hij zich terug, hoewel zonder hen de rug toe te keren totdat hij buiten de stadsmuren was. Nu sneuvelde een groot aantal Romeinen in deze slag, onder wie Ebutius, de decurion, een man die niet alleen in dit gevecht, waarin hij sneuvelde, maar overal, in meerdere gevechten, de meeste moed leek te bezitten, en iemand die de Joden zeer veel onheil had aangedaan...” (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:5).

Deze overwinning was echter maar van korte duur. Josephus: “Vespasianus bemoedigde zijn leger met een toespraak; maar wat de inwoners van Gamala betreft, het gebeurde dat zij voor een korte tijd moed vatten, na zo’n groot en onbegrijpelijk succes als ze hadden gehad. Maar toen ze zich realiseerden dat ze nu geen hoop meer hadden op enige vorm van accommodatie, en dat ze niet konden vluchten en dat hun voorraden al schaars begonnen te worden, waren ze diep temeergeslagen en begaf hun moed hen; toch verwaarloosden ze niet wat voor hun bescherming kon dienen, voor zover ze daartoe in staat waren. De moedigsten onder hen bewaakten de delen van de muur die waren neergehaald, terwijl de zwakkeren hetzelfde deden met de rest van de muur die nog rond de stad stond. En toen de Romeinen hun belegeringswal verhoogden en voor de tweede keer probeerden de stad binnen te dringen, vluchtten velen van hen de stad uit via ondoordringbare valleien, waar geen bewakers waren geplaatst, en ook via onderaardse grotten, terwijl degenen die bang waren gepakt te worden en daarom in de stad bleven, omkwamen door gebrek aan voedsel; want het voedsel dat ze hadden, werd van alle kanten bijeengebracht en gereserveerd voor de strijdende mannen!” (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:7).

En toen hebben de Romeinen de achilleshiel van Gam’la gevonden, de zwakke plek van deze sterke tegenstander: de ronde uitkijktoren zonder fundering aan de noordoostelijke rand van de bergkam! In een gewaagde actie slaagden de Romeinen, onder leiding van hun commandant, erin een Cuniculus te graven onder een van de wachttorens en deze te ondermijnen, zodat deze in het ravijn stortte. Cuniculi waren tunnels, die gewoonlijk onder de stadsmuren werden gegraven om een doorgang te maken, maar in dit geval om de toren te ondermijnen. Josephus beschrijft het instorten van de ronde toren: “Maar van de inwoners van Gamala vluchtten de dappersten weg en verborgen zich, terwijl de zwakkeren omkwamen door hongersnood; maar de krijgslieden hielden stand tot de tweeëntwintigste dag van de maand Hyperberetus, dat is de maand Tish’ri, toen drie soldaten van het vijftiende legioen rond de ochtendwake onder een hoge toren gingen die zich vlakbij hen bevond en deze zonder enig geluid ondermijnden; noch toen ze er ’s nachts bij kwamen, noch toen ze eronder waren, merkten degenen die de toren bewaakten hen op. Deze soldaten vermeden toen ze

aankwamen lawaai te maken, en nadat ze vijf van de sterkste stenen hadden weggerold, gingen ze er haastig vandoor; waarop de toren plotseling met een zeer groot lawaai instortte, en zijn bewakers er met hun hoofd voorover naar beneden vielen; zodat degenen die elders de wacht hielden, zo in de war raakten dat ze wegluchtten. De Romeinen doodden ook velen van degenen die het waagden zich tegen hen te verzetten, onder wie Yosef, die door een pijl werd gedood toen hij over het ingestorte deel van de muur rende. Maar omdat degenen die zich in de stad bevonden, zeer geschrokken waren van het lawaai, renden ze heen en weer, en een grote ontsteltenis overviel hen, alsof alle vijanden hen tegelijk hadden aangevallen. Toen gaf Chares, die ziek was en onder de handen van de dokter lag, de geest door de angst die in grote mate had bijgedragen aan het fataal worden van zijn ziekte. Maar de Romeinen herinnerden zich hun eerdere tegenslagen zo goed, dat ze de stad pas op de drieëntwintigste dag van de genoemde maand binnendrongen!" (De Bello Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:9).

Deze huiveringwekkende drieëntwintigste dag van de maand Tish'ri betekende het tragische einde van het beleg. Nadat de Romeinen de toren hadden omvergeworpen vulden ze het ravijn en brachten het hele leger naar de muren, zonder hun eerdere fouten te herhalen. Ze baanden zich langzaam een weg de helling op, braken door de muren en overmeesterden de Joodse verdedigers. Ze dreven de Joden naar de top, waar ze een beschermende ring vormden rond hun gezinnen. Om niet in handen te vallen van de sadistische Romeinen, namen ze hun vrouwen en kinderen bij de hand en sprongen ze de diepte van het ravijn in. Josephus vertelt ons dat in totaal 5000 mensen over de klif sprongen: "Op dat moment nam Titus, die inmiddels was teruggekeerd, uit verontwaardiging over de zware verliezen die de Romeinen tijdens zijn afwezigheid hadden geleden, tweehonderd uitgelezen ruiters en een aantal voetsoldaten mee en trok geruisloos de stad binnen. Toen de wacht merkte dat zij eraan kwamen, maakten ze een kabaal en namen ze de wapens op. Toen hun komst bekend werd bij de inwoners van de stad, grepen sommigen van hen hun kinderen en vrouwen vast, trokken ze achter zich aan en vluchtten onder geweeklaag en geschreeuw naar de citadel. Anderen gingen Titus tegemoet en werden gedood. Maar zovelen van hen die verhinderd werden naar de citadel te rennen, niet wetend wat ze in vredesnaam moesten doen, vielen onder de Romeinse soldaten, terwijl het gekreun van degenen die gedood werden overal enorm luid was, en hun bloed van bovenaf over alle lager gelegen delen van de stad stroomde. Maar toen kwam Vespasianus zelf te hulp tegen degenen die naar de citadel waren gevlucht en bracht zijn hele leger met zich mee; nu was dit bovenste deel van de stad in alle opzichten rotsachtig en moeilijk te beklimmen, en verheven tot een enorme hoogte, aan alle kanten volgepropt met mensen, en omringd door steile rotswanden met diepe afgronden, waardoor de Joden degenen die ernaartoe kwamen, de pas afsneden en anderen veel schade toebrachten met hun pijlen en de grote stenen die ze op hen afrolden, terwijl ze zelf zo hoog waren dat de pijlen van de vijand hen nauwelijks konden bereiken. Opeens ontstond echter een hevige storm die tot hun vernietiging leidde; deze voerde de Romeinse pijlen op hen af en deed die welke zijzelf afschoten terugkeren en dreef ze schuin van hen af; ook konden de Joden door de hevige wind op hun steile rotswanden blijven staan, omdat ze niets stabiels hadden om op te staan, noch konden ze degenen zien die naar hun toe klommen. De Romeinen kwamen dus naar boven en omsingelden hen. Sommigen doodden ze nog voordat ze zich konden verdedigen, anderen toen ze zichzelf overgaven. De herinnering aan hen die bij hun eerdere intocht in de stad waren gedood, vergrootte hun woede jegens hen. Een groot aantal van degenen die aan alle kanten omsingeld waren en wanhoopten aan ontsnapping, wierpen hun kinderen en vrouwen, en ook zichzelf, van de steile hellingen af, in de vallei beneden, die, nabij de citadel, tot een enorme diepte was uitgegraven; maar het gebeurde dat de woede van de Romeinen niet zo buitensporig bleek te zijn als de waanzin van degenen die nu gevangen werden genomen, gezien de Romeinen slechts vierduizend mensen doodden, terwijl het aantal van degenen die zich naar beneden hadden geworpen vijfduizend bleek te zijn. Ook ontsnapte niemand, behalve twee vrouwen, die de dochters waren van Filippus. Filippus zelf was de zoon van een vooraanstaand man genaamd Jacimus, die generaal was geweest van het leger van koning Agrippa; en deze ontsnapten dus omdat ze verborgen bleven voor de woede van de Romeinen toen de stad werd ingenomen; anders spaarden ze zelfs de kinderen niet, van wie er velen door hen uit de citadel werden geslingerd. Zo werd Gamala ingenomen op de drieëntwintigste dag van de maand Hyperberetus, d.i. Tish'ri, terwijl de stad eerst in opstand was gekomen op de vierentwintigste dag van de maand Gorpheus, d.i. Elul!" (De Bello

Judaico [De Joodse Oorlog] boek IV,1:10). Zo viel Gam'la. Een tragisch einde voor de ooit zo machtige stad. De Romeinse troepen plunderden en verwoestten de stad volledig. Twee jaar later werd de Tempel in Jeruzalem verwoest, en nog eens twee jaar daarna was het laatste Joodse bolwerk, de bergvesting Masada, het toneel van het beroemde slotdrama.

Precies 1900 jaar lang lag Gam'la in puin, werd nooit meer herbouwd en raakte totaal in vergetelheid. Zo bleef haar locatie een mysterie. Pas na de Zesdaagse Oorlog van 1967 werd de stad herontdekt, toen haar zonen terugkeerden en de Golanhoogten weer in Joodse handen waren. Archeologische opgravingen onder leiding van Sh'mar'ya Guttman bevestigen het dramatische verhaal van de verloren stad Gamala, zoals het beschreven is door Josephus. De zichtbare bres in de muur bij de synagoge getuigt nog heden samen met overblijfselen van vestingmuren, ruïnes van huizen en torens, pijlpunten en andere wapens, projectielen en sporen van brandschade, van de intensiteit van de belegering. Evenals met Masada het geval is bestaat in Israël ook ten aanzien van dit Joodse bolwerk de uitdrukking *“Gam'la zal nooit meer vallen!”*, wat betekent, dat de controle over de Golanhoogten strategisch van groot belang is voor de Israëlische veiligheid. Binyamin Netanyahu, de premier van Israël, zei in 2009, dat de Golan om deze reden nooit meer zal worden afgestaan.

Na de dood van Agrippa II rond 100 G.T. werd de hele Golanregio wederom ingelijfd bij de Romeinse provincie Syria. Een opmerkelijke toename van de Joodse migratie naar de Golan vond weliswaar plaats na de Bar Koch'ba-opstand rond 135 G.T., maar sinds de val van Gam'la bleven de Joden toch wel een minderheid van de bevolking in de Golan.

Gaulanitis in de Laat-Romeinse en Byzantijnse periode

In de latere Romeinse periode was Gaulanitis eerst onderdeel van Syria Palaestina, en later samen met Peraea opgenomen in Palaestina Secunda. Tijdens de Mish'na en Tal'mud periode waren er veel Joodse nederzettingen in de Golan en Bashan, zoals uit archeologische vondsten blijkt. Zo kreeg ook Yehuda haNasi (135-217 G.T.), de bekende samensteller van de Mish'na, in deze periode een pacht voor 2.000 eenheden land in de Golan. Het politieke en economische herstel van Palaestina Secunda tijdens de regeringen van de keizers Diocletianus en Flavius Valerius Aurelius Constantinus, beter bekend als Constantijn de Grote, in de late 3e en vroege 4e eeuw G.T., leidde ook tot een opleving van het Joodse leven in de Golan. Gedurende deze periode werden daar talrijke synagogen gebouwd en vandaag de dag zijn er 25 locaties met ruïnes van oude synagogen ontdekt, allemaal gelegen in de centrale Golan. Sommige vroege traktaten van de Tal'mud Yerushal'mi [Jeruzalemse Talmoed] zijn mogelijk in deze periode in Qatz'rin gerangschikt en bewerkt. De Golanregio, van de stad Hippos in het zuiden tot de stad Caesarea Filippi in het noorden, was inbegrepen binnen de halachische grenzen van het Land van Israël volgens de Baraita, een traditie in de mondelinge leer. Verschillende opgravingen in de Golan vertonen ook bewijs van verwoestingen in 351 G.T. tijdens de Joodse opstand tegen Constantinus Gallus. De Joodse bevolking in de Golan hield zich gedurende de Byzantijnse periode voornamelijk bezig met landbouw en wijnbouw. De lokale synagogen werden doorgaans gefinancierd door de bloeiende productie van olijfolie. De christelijke Byzantijnen en hun bondgenoten konden de Golan vasthouden tot de Perzische invasie van 614 G.T. Na een kort herstel onder keizer Heraclius viel de Golan in 636 G.T. na de Slag bij de Yar'muq in handen van de binnenvallende Arabieren.

De Golan onder Arabisch bestuur

De Slag bij de Yar'muq, een zijrivier van de Jordaan, was de beslissende veldslag tussen het Arabische Rijk en het Byzantijnse Rijk en is daarom van historisch belang omdat daarmee een begin gemaakt werd aan de Islamitische veroveringen buiten het Arabische schiereiland. Na hun overwinning namen de Arabieren de macht in de gehele regio over en werd Mu'āwiyah I benoemd tot gouverneur van Syrië, inclusief de Golan, maar na de moord op zijn neef claimde hij het kalifaat voor zichzelf en stichtte daarmee de Omajjaden-dynastie. Gedurende de volgende paar eeuwen, terwijl het in islamitische handen bleef, onderging de Golan vele dynastieke veranderingen, eerst vallend in handen van de Abbasiden, vervolgens in handen van de sjjiitische Fatimiden en vervolgens in handen van de Seltsjoeken. Een aardbeving verwoestte het Joodse dorp Qatz'rin in 746 G.T. Hierna volgde Abbasiden-periode van 750 tot

878 G.T., waarin niet alleen het aantal Joden, maar de algemene bevolking in de regio gestaag afnam, maar desalniettemin bleven er tot de late middeleeuwen grote Joodse gemeenschappen bestaan in de steden Fiq, het Bijbelse Afeq in de zuidelijke Golan en Nawā, dat in de Midrash Raba Neve genoemd wordt. in Bashan. Tijdens de kruistochten vormde de Golan een obstakel voor de legers van de kruisvaarders. Zij slaagden er wel in de strategisch belangrijke stad Caesarea Filippi, die door de Arabieren Baniyās genoemd wordt, twee keer in handen te krijgen en daarmee de Golanregio te controleren. Het bewind van de kruisvaarders was echter korter dan ze hadden verwacht: van 1128 tot 1132 en van 1140 tot 1164 G.T. De Franse kruisridder Renier Brus, een edelman van Normandische afkomst, versterkte de stad, die hij Belinas noemde, wat 'de schone' betekent, bouwde een sterk fort binnen haar grenzen en maakte er een startpunt van voor verdere veroveringscampagnes. Nur ad-Din Zangi van Damascus maakte in 1164 een einde aan de heerschappij van de kruisvaarders in de Golan. Na zijn overwinningen was het de dynastie van de Ayyubiden onder Sultan Saladin die het gebied regeerde. De Mongolen veroverden de regio in 1259 G.T., maar werden in 1260 verdreven door de Mameluk-commandant en toekomstige sultan Qutuz in de Slag bij Ayn Jālūt nabij Ein Charod in de Jezreël-vallei in Galilea. Deze overwinning zorgde ervoor dat de Mamelukken de regio de komende 250 jaar zouden domineren.

De Golanregio in het Ottomaanse Rijk

In de 16e eeuw werd de hele Levant door de Ottomaanse Turken veroverd. Sindsdien maakte de Golan, in het Turks Cülân genaamd, deel uit van de Havrân Sancağı. In 1560 G.T. werd de stad al-Qunaytira in de oostelijke Golanhoogten door de Ottomaanse bestuurder Mustafa Lala Paşa als het nieuwe regionale centrum met een karavanserai, een moskee en winkels gesticht. In de 17e en 18e eeuw vestigden zich de eerste Druzen in de Golanhoogten. In 1868 werd de regio beschreven als "bijna geheel verlaten", want volgens een reisgids uit die tijd waren slechts 11 van de 127 oude steden en dorpen in de Golan bewoond. Tegen het einde van de 19e eeuw werd de Golanhoogte voornamelijk bewoond door Arabieren, Turkmenen, Circassiërs, Druzen, die vaak in conflict met elkaar waren, en een kleine Joodse minderheid. In 1880 publiceerde Laurence Oliphant "Eretz haGil'ad" [Het Land van Gilead], waarin een plan werd beschreven voor grootschalige Joodse nederzettingen in de Golan. Daarna werd er in de Golan en Bashan wat land gekocht door zionistische verenigingen uit Roemenië, Bulgarije, de Verenigde Staten en Engeland. In de winter van 1885 vormden leden van de Oude Yishuv in Tz'fat [Safed] de Beit Yehuda Society en kochten 15.000 dunams land van het dorp Ramthaniye in de centrale Golan. Kort daarna kocht de vereniging ook 2000 dunams land van het dorp Bir a-Shaqum op de westelijke hellingen van de Golan ten oosten van het huidige Ein Gev. Het dorp dat ze stichtten, Bnei Yehuda, bleef bestaan tot 1920. De laatste families vertrokken na de Pesach-rellen van 4 tot 7 april 1920, ook wel bekend als Nabi Musa Pogrom, een Arabische geweldsuitbarsting tegen de Joden als reactie op de Balfour-verklaring met slachtpartijen, plunderingen en verkrachtingen waarbij vijf Joden werden vermoord en 216 zwaargewond.

Tussen 1891 en 1894 kocht Baron Edmond de Rothschild ongeveer 150.000 Dunams land in de Golan, Bashan en Hauran voor Joodse nederzettingen. Juridische en politieke vergunningen werden verkregen en het eigendom van het land werd eind 1894 geregistreerd. De Agudat Achim-vereniging waarvan het hoofdkantoor in Rusland was, verwierf 100.000 Dunams land op verschillende locaties in de districten Fiq in de Golan en Dara'a in Bashan. Er werd een kwekerij opgericht en er werd begonnen met de bouw van boerderijgebouwen in Jalin. Een dorp genaamd Tiferet Binyamin werd gesticht op land dat was gekocht van Saham al-Jawlān door de Shavei Tzion Association uit New York, maar het project werd na een jaar verlaten toen de Turken in 1896 een edict uitvaardigden waarin de 17 Joodse families werden verdreven. Een latere poging om de plaats te hervestigen met Syrische Joden die Ottomaanse burgers waren mislukte eveneens. Tussen 1904 en 1908 vestigde een groep Joden van het Russische schiereiland Krim zich nabij het Arabische dorp al-Butayha in de Beit Tzaida-vallei, aanvankelijk als huurders met het vooruitzicht het land te kopen, maar de regeling mislukte omdat de nederzetting daar instortte door een verwoestende koorts. Verdere Joodse vestiging in de regio nam in de loop van de tijd af, vanwege Arabische vijandigheid, Turkse bureaucratie, ziektes en andere moeilijkheden. Na de Eerste Wereldoorlog kwam een einde aan het Turkse bestuur.

De Golan onder Frans en Brits mandaat

Op de Conferentie van San Remo van de Opperste Geallieerde Oorlogsraad in februari 1919 en bekrachtigd in april 1920 werd het Midden-Oosten onderling verdeeld tussen de Britten en de Fransen. Palestina werd als mandaatgebied aan Groot-Brittannië toegewezen, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de in de Balfour-verklaring van 2 november 1917 vervatte belofte om een Joods Nationaal Tehuis in Palestina te scheppen, door de Britse mandatis ten uitvoer zou worden gebracht. Toen Engeland op 24 juli 1922 van de Volkerenbond de volmacht kreeg om deze belofte waar te maken, werd besloten om het land te verdelen met de Jordaan als grens. De Joden zouden het gedeelte ten westen van de Jordaan krijgen en de Arabieren het gedeelte ten oosten van de Jordaan, maar vanwege politieke, economische en militaire belangen hielden de Engelsen zich niet aan de afspraak en gaven de Arabieren toen wel Oost-Palestina, maar West-Palestina bleef Brits!

Syrië werd evenals Libanon een Frans mandaatgebied, dat in 1920 slechts enkele maanden werd onderbroken door de Arabische opstand en de uitroeping van het onafhankelijk koninkrijk Syrië onder koning Faisal I, die later door de Britten tot koning van Iraq benoemd zou worden. Nadat het Syrische leger de Slag bij Maysalun van de Fransen had verloren werd Syrië wederom onder een Frans mandaat geplaatst. De definitieve grenzen van de Britse en Franse mandaatgebieden waren bij de toewijzing in 1919 nog niet vastgelegd, maar wel in brede zin gedefinieerd door de Frans-Britse grensovereenkomst van december 1920. Die overeenkomst plaatste het grootste deel van de Golanhoogten in het Franse mandaatgebied. Het verdrag stelde ook een gezamenlijke commissie in om de precieze details van de grens vast te stellen en deze op de grond te markeren. De commissie diende haar eindrapport in op 3 februari 1922 en het werd met enkele kanttekeningen in het Sykes-Picot-akkoord goedgekeurd door de Britse en Franse regeringen op 7 maart 1923. Daarin werd ook bepaald, dat een nabijgelegen stuk land, waaronder de oude vindplaats van Tel Dan en de bron van de rivier Dan, begin 1924 van Syrië naar Palestina werd overgedragen. De Golanhoogten, inclusief de bron bij Wazzani en die bij Baniyas, werden afgescheiden van het Britse mandaat Palestina en gevoegd bij het Franse mandaatgebied Syrië, terwijl het Meer van Galilea geheel binnen het Britse Mandaatgebied werd geplaatst. In tegenstelling tot het Britse mandaat waren er geen voorwaarden voor de bevordering van zionistische belangen in het Franse mandaat. De Joden in de Golanhoogten en Bashan moesten daarom hun nederzettingen in de vroege jaren '20 verlaten om zich vervolgens in Palestina te vestigen. Toen het Franse Mandaat eindigde en Syrië op 17 april 1946 officieel onafhankelijk werd van Frankrijk, werden de Golanhoogten onderdeel van deze nieuwe Arabische republiek.

Hemelse interventies in de Golanhoogten

Meteen na het uitroepen van de staat Israël door Ben Gurion werd de Joodse natie op zaterdag 15 mei 1948 door alle Arabische buurlanden aangevallen en drongen ook de troepen van het Syrische leger vanuit de Golanhoogten binnen. Op shabat welteverstaan! Na hevige gevechten werden de Syriërs echter verslagen en teruggedreven. Vanwege haar strategische ligging met vrij uitzicht over Galilea werd de Golanhoogtvlaakte door Syrië echter ook in de jaren daarna gebruikt voor militaire posities van waaruit Israëlische doelen als kibbutzim, moshavim en vissersboten herhaaldelijk werden beschoten, waardoor 140 Israëlische burgers om het leven kwamen. Bovendien bezetten de Syriërs begin jaren vijftig Israëlische gebieden ten westen van de internationale grens, in het gebied Chamat Gader en de oostelijke oever van het Meer van Galilea en plaatsten hun kanonnendirect aan de kustlijn. In de nacht van 11 op 12 december 1955 vielen Israëlische troepen onder commando van Ariel Sharon in de Operatie Kineret de Syrische stellingen ten noorden van Ein Gev aan tot aan de monding van de Jordaan in de zuidelijke Golan, en vernietigden alle geschutsofstellingen, hetgeen door de VN-veiligheidsraad werd veroordeeld.

Niet alleen in bijbelse tijden, maar ook in onze tijd gebeuren er nog steeds wonderen op de Golanhoogten, want G'ds engelen beschermen Zijn volk en Zijn land nog steeds, zoals blijkt uit het volgende waargebeurde verhaal. In januari 1958 leidde Gershon Salomon als commandant van een Israëlische infanterie-eenheid zijn compagnie van 150 soldaten op de Golanhoogten om de dorpen beneden in de vallei te beschermen tegen Syrische beschietingen vanuit de

heuvels. Tijdens het ruimen van mijnen nabij de Syrische grens liepen ze in een hinderlaag van duizenden Syriërs toen er een opzienbarend wonder gebeurde dat nota bene door de vijand zelf werd bevestigd! De Israëli's werden beschoten vanuit Syrische stellingen en tijdens een acht uur durend gevecht raakten enkele IDF-soldaten gewond. Salomon zelf, en een andere soldaat, Yehuda Elzner, werden in het strijdgewoel per vergissing overreden door een eigen pantservoertuig, dat zijn troepenmacht vergezelde. Salomon, die zwaar gewond raakte aan zijn ruggengraat liep ook ernstig letsel op aan zijn benen. Verlamd en bewusteloos bleef hij achter op het slagveld, met andere zwaargewonde soldaten om zich heen, wachtend op een zekere dood. Syrische soldaten werden namelijk getraind, om gewonde Israëlische soldaten alsnog dood te schieten. Toen hij weer bij bewustzijn kwam, was het nacht en hij zag, liggend op de grond, de Syriërs op hen afkomen en hun wapens laden om hen af te maken. Toch juist toen de situatie uitzichtloos was en de strijd als verloren beschouwd moest worden, greep de Eeuwige in! Salomon zag opeens tot zijn verbazing dat de Syrische soldaten plotseling halsoverkop in paniek wegrenden en de Israëli's verder met rust lieten. In een interview zei Salomon later, dat hij op dat moment de aanwezigheid van HaShem in zijn hart voelde en G'ds stem tot hem hoorde spreken, die zei: *“Je ligt hier niet alleen. Ik ben bij je. Ik ben nog niet klaar met jou!”* Zij werden uiteindelijk gered, maar hij lag lange tijd in coma. Na een jaar in het ziekenhuis te hebben doorgebracht, waar hij op krukken moest leren lopen omdat hij nooit volledig herstelde, keerde hij terug naar zijn eenheid als operationeel officier. Later legden enkele Syrische commandanten aan VN-waarnemers de verklaring af, dat zij na het gevecht in de Golanhoogten duizenden engelen rondom Salomon en zijn manschappen hadden gezien, die gewond in het veld lagen, om hen te beschermen! Daarom sloegen ze in angst op de vlucht, want ze waren doodsbang voor de engelen! Dit doet mijn denken aan het machtige leger van engelen op vurige paarden en strijdagens rondom de profeet Elisha [Elisa] en de zijnen in een vergelijkbare situatie (מַלְאֲכִים M'lachim bet [2 Koningen] 6:8-17). Ook toen werden de Israëlieten door de Syriërs aangevallen. Salomon zei, dat deze bovennatuurlijke redding voor hem een teken was, dat het zijn tijd nog niet was om te sterven omdat de Eeuwige een taak voor hem had. Al gauw raakte hij ervan overtuigd, dat deze taak niets minder dan de herbouw van de Tempel zou zijn. Kort na de bevrijding van de Tempelberg op 7 juni 1967, waarbij ook Salomon met zijn compagnie meevocht, stichtte hij de 'Getrouwen van de Tempelberg'.

Begin jaren zestig vielen de Syriërs Israël opnieuw aan vanuit de Golanhoogten. Israëlische vissersboten werden aanhoudend beschoten door Syrische stellingen aan de kust in de buurt van het dorp Nuqayb. In reactie daarop vond in de nacht van 16 op 17 maart 1962 de Operatie S'nunit plaats, ook wel bekend als de Slag van Nuqayb, een gezamenlijke aanval van de Golani-brigade en de 13^e Vloot op de Syrische buitenposten aan de kust en op de hellingen van de Golanhoogvlakte. De VN-veiligheidsraad veroordeelde Israël uiteraard ook weer voor deze aanval, terwijl de Syriërs voortdurend Israëlische grensgemeenschappen zoals de kibbutzim Gadot, Dafna, Tel Qatzir en Ein Gev bleven aanvallen door artilleriegranaten af te vuren vanaf hun dominante posities op de Golanhoogten. In oktober 1966 bracht Israël de kwestie ter sprake bij de Verenigde Naties, maar de klacht werd afgewezen.

Aan het begin van de Zesdaagse Oorlog bombardeerden Syrische vliegtuigen burger- en militaire doelen in Israël. Als reactie hierop voerde de Israëlische luchtmacht aanvallen uit op de vliegvelden in Syrië als onderdeel van Operatie Focus. Op 6 juni 1967 beschoten de Syriërs de nederzettingen in Galilea en vielen Syrische troepen de buitenpost Ashmora Tel Dan en Kibbutz Dan aan. Op de daaropvolgende dagen veroverde het Israëlische leger de Golanhoogten en de hellingen van het Hermongebirge. Op 10 juni stopten de gevechten en kwam er een einde aan de Zesdaagse Oorlog. Na de verovering van de Golanhoogvlakte richtte het Israëlische leger een verdedigingssysteem op langs de nieuwe grenslijn met Syrië. Dit systeem bestond uit 20 buitenposten, antitank-loopgraven langs de sector en pantsereenheden.

Desalniettemin lukte het de Syriërs op 6 oktober 1973 in een verrassingsaanval zowel de buitenpost op de Cher'mon [Hermon] te heroveren alsook door de Israëlische frontsector op de zuidelijke Golan heen te breken, die vanwege Yom Kipur onvoldoende versterkt was. Tijdens deze Grote Verzoendag, die toen op een wekelijkse Shabat viel, werd Israël vanuit twee kanten tegelijk aangevallen door Syrië en Egypte. De Israëlische soldaten, die in gebed aan het vasten waren, werden volledig verrast en overrompeld. De Syrische troepen stormden de Golanhoogten op en doorbraken de frontlinie met een overmacht van 120.000 man en 1260 tanks tegenover

12.000 Israëlische soldaten en 170 tanks. Het is verbazingwekkend om te zien hoe het verhaal van Gershon Salomon zich ook in de Yom Kipuroorlog tegenover Syrische troepen herhaalde, waarin wij wederom G'ds onverklaarbare bescherming van Israël in tijden van oorlog zien. De door het vasten toch al verzwakte Israël's, die ook nog behoorlijk in de minderheid en al gauw door hun munitie heen waren, hadden geen schijn van kans. Zij dachten al dat het met hen afgelopen was, toen één van hun soldaten, een kapitein zonder religieuze overtuiging, opeens een reusachtige witte hand vanuit de hemel tussen de Syriërs en de Israël's zag komen, die zich voor de vijandelijke slaglinie legde en de Syrische troepen naar achteren dreef en op de vlucht joeg. Net zo snel als ze de Israëlische stellingen hadden ingenomen weken de Syriërs terug en vluchtten in de richting van Damascus. Ze werden gegrepen door angst, verlamd door deze vreemde, onverklaarbare en bovennatuurlijke verschijning, die zich voor hun ogen voltrok. Deze wonderbaarlijke redding in de Golanhoogte werd later in de Jerusalem Post door diverse ooggetuigenverslagen van andere soldaten bevestigd, die de mysterieuze witte hand eveneens gezien hadden. In een gebied op de Golanhoogvlakten, dat nu bekend staat onder de naam Valley of Tears [Vallei van Tranen] omdat daar een bloedige veldslag plaatsvond, stonden minder dan 100 Israëlische Centurion-tanks tegenover honderden Syrische T-62 tanks. Op de vierde dag had Israël nog slechts drie tanks over tegen 150 vijandelijke tanks. De Syriërs rukten op naar Gesher B'not Ya'aqov [Brug van Jakobs dochters], een brug over de Jordaan tussen de bergketen van de Golanhoogten en het Korazim Plateau. Daar stopten de Syrische troepen, keerden zich plotseling om en vertrokken. Waarom stopten ze? Waarom zetten ze hun aanval niet voort? Waarom staken ze de brug niet over? Luitenant-kolonel Avigdor Qahalani zei later: "Ik was alleen met slechts drie tanks, en ik heb 150 Syrische tanks tegengehouden." Toch hoe was het mogelijk dat hij zo een Syrische overmacht kon tegenhouden? De reden bleef een raadsel totdat de Mossad een commandant van de Syrische 9^e Legerdivisie ondervroeg. Deze ondervraging werd opgenomen. Toen hij gevraagd werd waarom hij de laatste drie tanks niet had uitgeschakeld en de brug niet overstak, zei hij tegen de Mossad-ondervrager: *"Ik zou graag zien dat u probeert de Syrische linies over te steken, terwijl u een lange rij witte engelen pal op de slaglinies ziet staan en een witte hand uit de hemel neerdalen die u vertelt dat u daar moet stoppen en niet verder moet gaan. Ik ben daar gestopt!"*, zei de Syrische officier.

Ook in de profetie van Ezechiël 38 en 39 zullen de Golanhoogten en de bergen van Bashan een belangrijke rol spelen, want dat zijn de bergen Israël's, waar de gigantische legers van Gog en zijn bondgenoten met duizenden tanks en ontelbare aantallen grondtroepen bij hun aanval vanuit het noorden door de Eeuwige zelf volledig vernietigd zullen worden! Omdat de Golan met de talrijke steil aflopende rotsen en diepe kloven en ravijnen voor zwaar materieel als tanks en vrachtwagens en ook voor de gigantische aantallen van grondtroepen soms zeer moeilijk begaanbaar zijn, zullen zij daar volgens vers 4 van Ezechiël 39 volledig verpletterd worden!

Conclusie

Het westelijke deel van de Golanhoogten werd door Israël tijdens de Zesdaagse Oorlog van 1967 veroverd en in 1981 officieel geannexeerd. Ondanks het feit, dat deze annexatie in diverse VN-resoluties als een illegale daad werd gedefinieerd en wijdverbreide kritiek op deze stap, tekende de president van de Verenigde Staten Donald Trump op 25 maart 2019 een presidentieel decreet waarin de Amerikanen de Israëlische soevereiniteit over de Golanhoogten erkennen. Daarmee kwam de westelijke grensregio van Bashan na ruim 2746 jaar formeel weer terug bij Israël en werd de profetie van Jeremia 50:19 gedeeltelijk vervuld. Als uiting van dank voor zijn steun aan Israël en de erkenning van de Israëlische soevereiniteit over deze regio werd de nederzetting **רמת טראמפ** Ramat Trump [Trump Heights] naar hem vernoemd. Op 8 december 2024 lanceerde de IDF een militaire operatie met de codenaam Operation Bashan Arrow en namen Israëlische militairen de Hermon-buitenpost in alsook het oostelijke deel van de Golanhoogten en het daaraan grenzende gebied in het zuidwesten van Syrië, om de lokale Druzen te beschermen en om terroristische aanvallen te voorkomen. Zo kwam deze hele regio, die in bijbelse tijden deel uitmaakte van Bashan en tot de halve stam M'nashe [Manasse] behoorde, terug in Israëlische handen. En daarmee is een begin gemaakt aan de vervulling van de eeuwenoude profetie, want wij leven nu in profetische tijden! Amen!